

Program č.3

ZNALOSTI

Příspěvek k cíli 2030

Podporou v rámci programu Znalosti lze dosáhnout zvýšení kvality základního a středního školství, rozšíření kapacit vysokoškolského vzdělávání přímo v KVK, vyšší flexibility lidí na trhu práce.

Cílem do roku 2030 je změnit strukturu středoškolského vzdělávání, aby odpovídala potřebám trhu práce, zvýšit počet studentů gymnázií a poskytnout studentům možnost pokračování ve studiu na vysokých školách přímo v KVK.

Zvláštní péčí v mateřských a na základních školách dosáhnout vyššího podílu středoškoláků a vysokoškoláků ze sociálně slabších rodin. Vytvořit dlouhodobě funkční systém pro rekvalifikace a celoživotní vzdělávání.

Specifické cíle Programu č.3

- 3.1 Kvalitní vzdělání
- 3.2 Rekvalifikace – nový začátek

Současný stav

Investice do potenciálu lidí je zcela klíčovou podmínkou pro úspěšnou restrukturalizaci regionu v souvislosti s ukončováním těžby uhlí a energetickou transformací i pro obnovu a posílení resilience po pandemii COVID-19. Pokud má být patrná změna v celkové situaci do roku 2030, je potřeba posílit odpovídající vzdělávání na všech stupních škol.

V kraji je možné získat středoškolské vzdělání na celkem 31 středních školách. Podle výsledků zveřejněných CERMAT mají žáci v KVK druhé nejhorší výsledky v jednotných přijímacích zkouškách pro čtyřleté studijní obory (2020) a za rok 2017 patří k nejhorším i výsledky maturit. Možnosti vzdělávání jsou vychýleny ve prospěch středních odborných škol, jejichž orientace však neodpovídá potřebám trhu práce. Problémem je také ve srovnání s jinými regiony vyšší věk a ne vždy úplná kvalifikace pedagogů. Krajský akční plán vzdělávání je podporou orientován na všechny oblasti, jejichž posílení může vést k rychlé změně ve výsledcích vzdělávání a v reakci na nové výzvy.

Za rozhodující pro úspěch změn jsou však sociologicky považovány společenské podmínky – chudoba, málo vzdělané a motivující prostředí. Právě kvůli tomuto fenoménu musí být větší podpora orientována již na dostupnost mateřských škol. V současné době je na vysokých školách okolo 5 000 studentů z KVK. Na území kraje však jen malý počet z nich může studovat na Ekonomické fakultě ZČU v Chebu a nově také na Pedagogické fakultě ZČU tamtéž. V Karlových Varech zajišťuje ZČU tzv. konzultační středisko pro obor všeobecná sestra. Působí zde také soukromá Vysoká škola finanční a správní, a. s.. Není zde však žádná příležitost pro vysokoškolské technické vzdělání. Omezené jsou rovněž příležitosti pro celoživotní učení.

Vyšší nezaměstnanost oproti jiným regionům je pro KVK charakteristická, podobně jako dojíždění za prací do Německa. Zranitelnost trhu práce se projevila v souvislosti s pandemií COVID-19, kdy byla „vypnuta“ významná část ekonomiky kraje, služby v lázeňství a cestovním ruchu. Rostoucí ceny povolenek na emise skleníkových plynů následně vedly k předčasnému uzavření provozovny ke zplyňování uhlí ve Vřesové, kdy největší regionální zaměstnavatel Sokolovská uhelná, nástupnická organizace, a. s., propustil okolo 800 zaměstnanců. Z hodnoty 3,1 % v březnu 2020 vzrostl podíl nezaměstnaných až na současných 5,8 % (k 31.1.2021) a s očekáváním dalších

hromadných propouštění - od počátku pandemie COVID-19 jich proběhlo 19 s téměř tisícovkou propuštěných - lze predikovat ještě další nárůst. Zároveň se díky krizi související s pandemií COVID-19 snížil počet volných pracovních míst, kdy na jedno volné pracovní místo aktuálně připadá v průměru 2,7 uchazeče (pro srovnání - začátkem roku 2020 to bylo 1,0 uchazeče). Zatímco před pandemií byl nejpostiženějším okresem Sokolov, v důsledku koronavirových opatření v segmentu cestovního ruchu, lázeňství a hotelnictví, které jsou nejvíce zasaženy, je to nyní okres Karlovy Vary. Významně se změnila také skladba nově přichozích uchazečů o zaměstnání, v rámci které převažují kvalifikované osoby právě z těchto postižených oblastí.

Příležitostí je změna kvalifikace v rámci přeškolení na jinou pozici u stávajícího zaměstnavatele nebo proces reintegrace zaměstnanců opouštějících trh práce způsobem, kdy v ideálním případě vůbec nevstupují do evidence nezaměstnaných (outplacement). Projekt Outplacement (OUT) realizuje Úřad práce ČR - v rámci celého území České republiky (od 1. 6. 2020). Kromě individuální péče je v rámci projektu nabízena také celá řada dalších aktivit jako kariérové poradenství, školení v oblasti pracovního práva, finanční gramotnosti nebo i proškolení v oblasti měkkých dovedností. Účastníci projektu mohou rovněž absolvovat rekvalifikační kurzy. Jejich obsah a složení zohledňují potřeby a požadavky regionálních zaměstnavatelů.

Možnost na prohloubení kvalifikace existuje v rámci projektu Podpora odborného vzdělávání zaměstnanců II (POVEZ II), spolufinancovaného z ESF (2015-2022). Hlavním cílem projektu je pomoci zaměstnavatelům v odborném vzdělávání stávajících i nově přijímaných zaměstnanců, stejně jako osobám samostatně výdělečně činným (OSVČ) tak, aby mohli pružně reagovat na měnící se situaci a podmínky na trhu.

